

Genomförande av eIDAS2

I den reviderade EU-förordningen om elektronisk identifiering och betrodda tjänster, eIDAS2, som trädde i kraft i maj 2024, finns bestämmelser som kräver åtgärder i medlemsländerna¹. Utredningen om säker och tillgänglig digital identitet (I 2022:04) lämnade en rad förslag i sitt slutbetänkande som nu är under beredning i Regeringskansliet². Den reviderade förordningen innebär bl.a. att varje medlemsland ska tillhandahålla åtminstone en europeisk digital identitetsplånbok. I regleringsbrevet för 2025 fick Digg i uppdrag av regeringen att utveckla en sådan plånbok. I det uppdraget ingår bland annat att utveckla funktionalitet för identitetsmatchning och för kvalificerade elektroniska underskrifter. Digg ska också ta fram en nationell certifieringsordning för digitala identitetsplånböcker och relevanta valideringsmekanismer samt särskilt beakta tillgänglighetsaspekter och säkerhetsrelaterade krav.

Europeisk digital identitetsplånbok

Kravet på medlemsländerna att tillhandahålla en digital identitetsplånbok träder i kraft i december 2026. De tekniska kraven på identitetsplånboken är under utveckling i samarbete mellan EU-kommissionen, medlemsländerna, standardiseringsorganisationer och näringsliv. Avsaknaden av de tekniska specifikationerna försvårar i nuläget bedömningen av kostnaderna. Digg har därför för avsikt, om behoven av finansiering ändras, att återkomma till regeringen med ett uppdaterat underlag rörande kostnader och finansiering. Utöver det utvecklingsuppdrag som Digg har fått i regleringsbrevet för 2025 bedömer myndigheten att det finns behov av tillkommande funktionalitet och att det är mer kostnadseffektivt om denna utvecklas och tillhandahålls som förvaltningsgemensam digital infrastruktur av Digg än att denna ska utvecklas hos alla aktörer som berörs.

För att kunna använda identitetsplånboken i offentliga och privata e-tjänster behövs anpassningar av e-tjänsterna. Dessutom behövs funktionalitet för att ge ut attributsintyg till identitetsplånboken. Mindre och medelstora offentliga aktörer bedöms behöva tillgång till infrastrukturen i form av förvaltningsgemensamma tjänster medan de största offentliga aktörerna, som både har nödvändig it-kompetens och ekonomiska resurser, bedöms ha behov av tillgång till specifikationer och öppen källkod. Digg föreslår därför att den tillkommande förvaltningsgemensamma digitala

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1183 av den 11 april 2024 om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 vad gäller inrättandet av ett europeiskt ramverk för digital identitet

² Kompletterande bestämmelser till EU:s reviderade förordning om elektronisk identifiering – Slutbetänkande av Utredningen om säker och tillgänglig digital identitet (SOU 2024:45)

infrastrukturen realiseras både som tjänster och öppen källkod med funktionalitet för utfärdande och användning av attributsintyg samt inloggningsfunktion med plånbok. Dessa funktionaliteter blir en del av Ena – Sveriges digitala infrastruktur och kan användas brett i offentlig sektor.

Diggs uppskattade kostnader avser utvecklingskostnad, drift, förvaltning och vidareutveckling av en förvaltningsgemensam tjänst. I förvaltningskostnaden ingår den löpande anslutningen av förlitande parter till infrastrukturen. Den utvecklingskostnad som bedöms utgöra en immateriell anläggningstillgång ska lånefinansieras, vilket innebär att Digg behöver en utökad låneram med 4 miljoner kronor år 2026 och 11,7 miljoner kronor år 2027.

Både uppdraget att utfärda plånböcker och valideringsfunktionerna förutsätter att det finns en teknisk tillsitsinfrastruktur som skapar tillit mellan de inblandade parterna. Denna infrastruktur behöver utvecklas i enlighet med kommande EU-krav.

Såväl Digg som utredningen³ förespråkar en öppen modell med både offentliga och privata plånboksutfärdare. För detta behövs en affärsmodell som beaktar lagstiftningens krav på kostnadsfri användning för privatpersoner

Finansieringsbehov (tkr)	2026	2027	2028
Utveckling av funktionalitet för utfärdande av attributsintyg	4 000	5 000	
Drift, förvaltning och vidareutveckling av funktionalitet för utfärdande av attributsintyg			8 500
Utveckling av funktionalitet för användning av attributsintyg	3 500	4 500	
Drift, förvaltning och vidareutveckling av funktionalitet för användning av attributsintyg			6 500
Utveckling av inloggningsfunktion	1 500	1 500	

³ SOU 2024:45

Drift, förvaltning och vidareutveckling av inloggningsfunktion			5 000
Utveckling av tillitsinfrastruktur		3 000	
Drift, förvaltning och vidareutveckling av tillitsinfrastruktur			500
Utveckling och införande av affärsmodell för den digitala identitetsplånboken	2 000	6 500	500
Utvecklingskostnad som bedöms utgöra anläggningstillgång och ska lånefinansieras	-4 000	-7 700	
Avskrivningskostnad fem år från beräknad driftsättning år 2028			2 300
Finansieringsbehov 2:6 ap.1	7 000	12 800	23 300